

Verdandis förbundsordförande Rasken Andréasson,
Öppningstal:

Kongressombud, gäster, verdandister och vänner!

Välkomna till Verdandis 49e kongress.

Vår organisation firar i år 125 år av arbete för social rättvisa och mot missbruk och utslagning. Våra idéer om kamratstöd och vardaglig solidaritet har visat sin bärkraft och är minst lika aktuella idag som de var när Verdandi bildades.

Kongressens paroll är Rätten till ett värdigt liv. Idag saknar alltför många möjligheten att leva ett värdigt liv. Det kan bero på fattigdom, hemlöshet, missbruk och beroenden, arbetslöshet, rasism, brist på utbildning och avsaknaden av en välfärd som omfattar alla. För Verdandi är kampen mot dessa sociala orättvisor vårt existensberättigande. Så länge samhället är ojämlikt har vi i Verdandi kvar vår uppgift: att skapa en solidarisk gemenskap för att förändra samhället.

Vi arbetar för att människor ska få makt över sina egna liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Vårt arbete är ett demokratiarbete. Vi stannar inte vid försvaret av den formella demokratin som består i rösträtt och grundläggande fri- och rättigheter – vi arbetar för att ge människor verktyg för att kunna förändra.

Den första och ofta viktigaste förändringen handlar ofta om den egna livssituationen. Alla måste ges möjlighet att ta kontrollen över sitt eget liv. Den andra förändringen handlar om organisation och påverkan. Tänk att det fortfarande är en radikal tanke att tänka att människor utan förmögenheter och rikedomar faktiskt är lika mycket värda som samhällstopparna! Och att våra röster ska väga lika tungt som miljardärernas.

I Verdandi är alla välkomna. Vi har inga grindvakter som säger åt dem som söker sig till vår gemenskap att de inte är fina nog. Det betyder inte att vi saknar regler i vårt arbete. I Verdandis verksamhet är alkohol- och drogfrihet självklar. Och vi arbetar efter sociala kontaktregler som bygger på ömsesidig respekt. I Verdandi talar vi med varandra, inte om varandra.

Verdandi har inget emot välgörenhet. Många organisationer gör ett fint arbete med att lindra och hjälpa människor som fallit utanför samhällets skyddsnät. Även vi arbetar ju för att hjälpa den som är i behov av stöd. Men vi är något annat och något mer än en välgörenhetsorganisation. Vi arbetar för att förändra de förhållanden som leder till ojämlikhet och sociala orättvisor. Och det gör vi på jämlik basis med

dem som just nu behöver extra stöd – i vetskap om att vi alla kan behöva samma stöd vid något tillfälle i livet. Det handlar om solidaritet och kamp för social rättvisa.

Vi är en socialistisk organisation i den svenska arbetarrörelsen. Vi har ett tydligt klassperspektiv på vårt samhällsförändrande arbete. Vi avskyr dem som slickar uppåt och sparkar neråt. Det är därför vi reagerar så starkt på orättvisor. Det är därför vi står så enade i kampen för jämlikhet och mot rasism. Det är därför vi angriper missbrukets orsaker i vår strävan efter ett alkoholskadefritt samhälle utan drogproblem.

Under de senaste åren har Verdandis arbete med brukarrevisioner och brukarinflytande ökat. Verdandi har bildat organisationen Brukar kraft och vi har tagit fram en egen modell för hur de som är föremål för insatser från vård och socialtjänst kan utvärdera verksamheten så att den fungerar bättre ur ett brukarperspektiv. Arbetet bygger på att brukares synpunkter och intressen måste tas tillvara bättre i utvärderingen av olika insatser.

Dessutom arbetar vi med det som alltid varit viktigt för Verdandi: Att stötta barn i utsatthet. Att bekämpa hemlöshet och de sociala konsekvenserna av att människor inte har någonstans att bo. Att bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Att genomföra solidariska och alternativa helgfiranden dit alla är välkomna.

Och sist men inte minst arbetar vi tillsammans med andra för att förändra det samhälle som skapar stora klyftor och ojämlikhet. Jag vill särskilt lyfta fram det arbete som vi i Verdandi gör tillsammans med andra i det samarbete som kallas Folkkraft. Tillsammans med LO, Hyresgästföreningen, ABF, PRO, Unga Örnar och Folkets Hus och Parker arbetar vi mot segregation och för jämlikhet.

De senaste ett och ett halvt åren har vår värld drabbats av en pandemi som få av oss kunde föreställa sig i förväg. Den har fört med sig lidande och död. Och som så ofta är det de fattigaste som drabbas hårdast – det gäller både inom länder och mellan länder. Ännu har de fattigaste i världen långt kvar innan man har uppnått en vaccinationsgrad som hejdar och så småningom utrotar Covid19.

Men vi gläds också åt att Sverige nu tycks vara på väg i en tydligt positiv riktning. I somras hävdades en del av de restriktioner som funnits vilket möjliggjorde för oss att planera och genomföra den här kongressen. Och på onsdag hävs de sista restriktionerna, även om uppmaningarna till försiktighet fortfarande gäller. Och det känns då naturligtvis extra bra att stå här idag - efter tre uppskjutna kongresser och en genomförd digital kongress – och få säga orden: Härmed förklaras Verdandis 49e kongress öppnad! ●